

Tæt på DIN økonomi

Saneringsøkonomi og PRRS-reduktionsplan

Priser: Meget kan spares i en totalsanering i soholdet med lejede stalde til polte og gylte. For hver 1.000 årssøer skærer det cirka 1,8 mio. kroner af totalsaneringsomkostningen.

Michael Groes Christiansen,
Specialkonsulent, Seges Innovation,
mgc@seges.dk

Grisebranchen har besluttet sig for en reduktionsplan for PRRS, og forhåbentligt har alle lokaliteter kendt PRRS-status primo 2023. I fremtiden bliver der tre typer status for PRRS. PRRS-negativ og PRRS-positiv samt PRRS-klinisk status.

Udover PRRS kan der også saneres for AP og MYC. Til afholde styr på alt dette har Seges udviklet et forsimplet Excel-program, som kan regne saneringstab ud via forskellige metoder samt tilbagebetalingstid i år. Desto flere sygdomme der saneres for, desto bedre er tilbagebetalingstiden. I tabellen vises eksempel på sanering for alle tre luftvejslidelser plus en delsanering i et sohold, som kun har PRRS.

Fakta

- PRRS (Porcin reproduktions- og respirationssygdom), AP (ondartet lungesyge) og MYC (almindelig lungesyge) er sygdomme, som kan saneres bort
- Totalsanering: Lokaliteten er helt tom for grise i mindst en uge. Delsanering: Søer og gylte kan blive på ejendomme, men andre staldafsnit tømmes helt
- Fødevarestyrelsens PRRS-liste: En oversigt med CHR-numre, hvor der er påvist klinisk PRRS

Sanering for sygdomme koster i form af tabt dækningsbidrag, og i soholdet i form af udskiftning af søer før tid.

Tabt DB afhænger af konjunkturerne og saneringsplanen, og i 2023, siger prognosen, at DB pr. enhed ligger tæt på nulpunkts DB, det vil sige ikke helt optimalt tidspunkt.

Til at betale for tabt indtjening er det vigtigt, at cash-flowet er forbedret efter saneringsplanen. Seges anbefaler, at der bruges 8 kroner/gris, hvis MYC fjernes, 10 kroner/gris, hvis AP

fjernes samt 8 kroner/gris, hvis PRRS fjernes i en integreret besætning. Fordelingsnøglen ved salg ved 7 eller 30 kilo for grise fri for MYC, AP og PRRS er henholdsvis 4, 5 eller 0 kroner/tillæg pr. smågris. Det anslås, at der mindst er en ekstraomkostning på 5 kroner/smågris ved kronisk PRRS i soholdet. Det skal slagtegriseproduktionen ikke betale for, men ellers ligger hovedparten af gevinsterne ved at fjerne AP og MYC i slagtegriseholdet, og det betaler de for!

For slagtegrise ses, at indsætningsmønstre af fire store ugehold, det vil sige tilnærmet AI-AU-drift på lokalitetsniveau, mod 13 små ugehold mindsker totalsaneringsomkostningen til 74.000 kroner mod 169.000

	Saneringsomkostning i 1.000 kr.	Årligt forbedret cash-flow i 1.000 kr.	Simpel tilbagebetalings tid i år
Slagtegrise a 1.000 pladser, total sanering ved ugevis indsætning	169	65	2,6
Slagtegrise a 1.000 pladser, total sanering ved koncentreret indsætning	74	65	1,1
1.000 årssøer med smågrise, totalsanering	3.319	482	6,9
1.000 årssøer med smågrise, totalsanering men med lejet stald til polte/gylte	1.514	482	3,1
1.000 årssøer med smågrise, delsanering sohold kun for PRRS	707	146	4,8

Tabel: Saneringseksempler.

Arkivfoto.

SEGES Innovation Ledelse og Økonomi

- Skrives af SEGES Innovation Ledelse og Økonomi med fokus på dataindsamling i besætninger, statistik, driftsøkonomi og rentabilitetsberegninger

Abefalinger

- 1 PRRS har en årlig gennemsnitlig reinfektionsrisiko på cirka 5 procent i Danmark, en område-sanering kan bringe det ned på 0 procent
- 2 Totalsaneringer i sohold er dyre, men en lejet 'stald' til polteløbninger gør det billigere
- 3 Slagtegrise: Ved tilnærmet AI-ind-AU ud-drift på lokaliteten bliver totalsaneringer billigere

kroner. Der hvor det er muligt, skal alle slagtegriselokaliteter omlægge til tilnærmet AI-AU-drift på lokaliteten, så slipper man billigere, den dag der skal saneres. Simpel tilbagebetalingstid i år er saneringsomkostning divideret med forbedret cash-flow år, og fortæller ved 0 procent i rente, hvornår saneringsinvesteringen er tjent hjem igen.

Ved totalsanering i sohold ses, at leje af en 'gyltestald' sænker totalsaneringsomkostningen med 1,8 millioner kroner.

Fjernelsen af de tre sygdomme øger årligt cash-flow med 482 kroner/årsso. En vellykket sanering mod PRRS alene i soholdet giver et forbedret cash-flow på 172 kroner/årsso. En delsanering i et sohold kun mod PRRS er billigere, men har en succesrate på cirka 85 procent mod PRRS. Ud fra en gennemsnitsbetragtning forventes der kun et forbedret årligt cash-flow på 146 kroner/årsso.